

Warszawa, dnia 19 lipca 2024 r.

Poz. 1073

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 27 czerwca 2024 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej w sprawie określenia
innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 maja 2009 r. w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 689), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1636);
- 2) rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 grudnia 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 2193);
- 3) rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 lipca 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1730).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje:

- 1) § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1636), który stanowi:
„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.”;
- 2) § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 grudnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 2193), który stanowi:
„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 3) § 2 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 lipca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1730), który stanowi:
„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 1 pkt 4 i pkt 15 w zakresie dodawanego załącznika nr 18b, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.”.

Minister Obrony Narodowej: z up. *P. Bejda*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 27 czerwca 2024 r. (Dz. U. poz. 1073)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 4 maja 2009 r.

w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 19 lutego 1993 r. o znakach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1351) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Orły wojskowe

§ 1. Oprócz orłów wojskowych określonych w ustawie z dnia 19 lutego 1993 r. o znakach Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą”, znakami używanymi w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są:

- 1) orzeł Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 2) orzeł Marszałka Polski;
- 3) orzeł generałów (admiralów).

§ 2.¹⁾ 1. Orłem Ministerstwa Obrony Narodowej jest biały orzeł w koronie zamkniętej, z głową zwróconą w prawo i ze wzniesionymi skrzydłami, nawiązujący sylwetką do orła wieńczącego głowicę sztandaru wojskowego, wsparty szponami na okalającym go okręgu. Korona, dziób i łapy orła są koloru złotego.

2. Wzór orła Ministerstwa Obrony Narodowej jest określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Orłem Marszałka Polski jest biały orzeł w koronie zamkniętej, z głową zwróconą w prawo, ze wzniesionymi skrzydłami, trzymający w szponach skrzyżowane dwie buławy hetmańskie. Korona, dziób, szpony orła oraz głowice buław są koloru złotego.

2. Wzór orła Marszałka Polski określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 4. 1. Orłem generałów (admiralów) jest biały orzeł w koronie zamkniętej, z głową zwróconą w prawo, ze wzniesionymi skrzydłami. Korona, dziób i szpony orła są koloru złotego.

2. Wzór orła generałów (admiralów) określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 2

Proporzec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

§ 5. 1. Znakiem używanym w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej jest proporzec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Proporcem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest płat tkaniny barwy czerwonej z wizerunkiem orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku płata, w obramowaniu wężyka generalskiego.

3. Stosunek szerokości proporca do jego długości wynosi 5:6. Stosunek wysokości orła do szerokości proporca wynosi 3:5.

4. Wzór proporca Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

---

¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 lipca 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1730), które weszło w życie z dniem 13 września 2023 r.

Rozdział 2a²⁾**Chorągiew Wojska Polskiego**

§ 5a. 1. Znakiem używanym w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej jest chorągiew Wojska Polskiego.

2. Chorągwią Wojska Polskiego jest kwadratowy płat tkaniny barwy białej z obustronnym wyobrażeniem czerwonego krzyża kawalerskiego o ramionach dochodzących do boków płata. W centrum krzyża jest umieszczony orzeł generalski.

3. Stosunek szerokości chorągwi do jej długości wynosi 1:1. Stosunek wysokości orła do szerokości chorągwi wynosi 1:2.

4. Chorągiew Wojska Polskiego używana przez wojskową asystę honorową jest płatem tkaniny o boku długości 80 × 80 cm, obszytym na wolnych bokach frędzlą o barwie złota, o szerokości 5 cm. Chorągiew ta jest umieszczona na drzewcu o długości 220 cm, który jest zakończony płaską, dwustronną głowicą.

5. Wzór chorągwi Wojska Polskiego określa załącznik nr 2a do rozporządzenia.

6. Wzór chorągwi Wojska Polskiego na drzewcu określa załącznik nr 2b do rozporządzenia.

7. Wzór głowicy chorągwi Wojska Polskiego na drzewcu określa załącznik nr 2c do rozporządzenia.

Rozdział 3

Flagi Ministra Obrony Narodowej, Marszałka Polski i Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego

§ 6. Oprócz flag rodzajów Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej określonych w ustawie, znakami używanymi w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są:

- 1) flaga Ministra Obrony Narodowej;
- 2) flaga Marszałka Polski;
- 3) flaga Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

§ 7. 1. Flagą Ministra Obrony Narodowej jest prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Pośrodku długości białego pasa, mierzonej od liku przydrzewcowego do wierzchołka wcięcia między językami, jest umieszczone godło Rzeczypospolitej Polskiej. Pośrodku długości czerwonego pasa, pod herbem, jest umieszczona kotwica koloru białego z przeplecioną liną kotwiczną zwiniętą w kształcie litery „S”, skrzyżowana w połowie swojej długości z lufą armatnią koloru żółtego.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:8. Głębokość wcięcia jest równa jednej czwartej długości płata. Stosunek wysokości godła do szerokości płata wynosi 2,15:5. Stosunek szerokości płaszczyzny zajętej przez kotwicę skrzyżowaną z lufą armatnią do szerokości płata wynosi 2,3:5.

3. Wzór flagi Ministra Obrony Narodowej określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 8. 1. Flagą Marszałka Polski jest prostokątny płat tkaniny barwy czerwonej, obramowany dookoła dwiema wstęgami białymi, między którymi jest umieszczona wstęga czerwona. Pośrodku płata jest umieszczony wizerunek orła Marszałka Polski.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6. Stosunek wstęg białych i wstęgi czerwonej do szerokości płata wynosi 1:2. Szerokość wstęgi białej (zewnątrznej) i wstęgi czerwonej jest jednakowa. Stosunek szerokości wstęgi białej wewnętrznej do wstęgi białej zewnętrznej wynosi 2:3. Stosunek wysokości orła do szerokości flagi wynosi 1:2,5.

3. Wzór flagi Marszałka Polski określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

²⁾ Rozdział dodany przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 grudnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 2193), które weszło w życie z dniem 24 grudnia 2020 r.

§ 9. 1. Flagą Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego jest prostokątny płat tkaniny barwy czerwonej, obramowany dookoła dwiema wstęgami białymi, między którymi jest umieszczona wstęga czerwona. Pośrodku płata jest umieszczony wizerunek orła generałów.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6. Stosunek wstęg białych i wstęgi czerwonej do szerokości płata wynosi 1:2. Szerokość wstęgi białej (zewnątrznej) i wstęgi czerwonej jest jednakowa. Stosunek szerokości wstęgi białej wewnętrznej do wstęgi białej zewnętrznej wynosi 2:3. Stosunek wysokości orła do szerokości flagi wynosi 1:2,5.

3. Wzór flagi Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

Rozdział 4

Znaki Marynarki Wojennej

§ 10. Oprócz znaków Marynarki Wojennej określonych w ustawie, znakami używanymi w Marynarce Wojennej są:

- 1) bandera jednostek pomocniczych Marynarki Wojennej;
- 2) flaga lotnisk (lądowisk) Marynarki Wojennej;
- 3) flagi:
  - a) (uchylona),³⁾
  - b) admirała,
  - c) admirała floty,
  - d) wiceadmirała,
  - e) kontradmirała,
  - f) generałów;
- 4) proporczyki:
  - a) (uchylona),⁴⁾
  - b) dowódcy flotyli,
  - c) dowódcy dywizjonu,
  - d) dowódcy grupy.

§ 11. 1. Banderą jednostek pomocniczych Marynarki Wojennej jest prostokątny płat tkaniny barwy niebieskiej. W górnym rogu płata, przy liku przydrzewcowym, jest umieszczony wizerunek bandery wojennej. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 3:5. Stosunek szerokości wizerunku bandery wojennej do szerokości płata wynosi 1:2.

2. Wzór bandery jednostek pomocniczych Marynarki Wojennej określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Na obszyciu liku przydrzewcowego bandery wojennej i bandery jednostek pomocniczych Marynarki Wojennej umieszcza się nazwę okrętu lub jednostki pomocniczej Marynarki Wojennej.

2. Na pierwszej banderze podnoszonej na okręcie lub innej jednostce pływającej umieszcza się nazwę okrętu lub jednostki pomocniczej Marynarki Wojennej oraz datę pierwszego podniesienia bandery.

§ 13. 1. Flagą lotnisk (lądowisk) Marynarki Wojennej jest prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej. Pośrodku białego pasa jest umieszczone godło Rzeczypospolitej Polskiej. W części białego pasa, pomiędzy godłem Rzeczypospolitej Polskiej a brzegiem przydrzewcowym, jest umieszczona szachownica lotnicza. Na pasie czerwonym pod szachownicą jest umieszczona kotwica koloru białego, przepleciona linią kotwiczną zwiniętą w kształcie litery „S”.

2. Stosunek wysokości kotwicy do szerokości flagi wynosi 2:5.

3. Wzór flagi lotnisk (lądowisk) Marynarki Wojennej określa załącznik nr 6 do rozporządzenia.

³⁾ Przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 17 grudnia 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia innych znaków używanych w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 1636), które weszło w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

⁴⁾ Przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 14. (uchylony).⁵⁾

§ 15. 1. Flagą admirała jest prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Pośrodku długości białego pasa, mierzonej od liku przydrzewcowego do wierzchołka wcięcia między językami, jest umieszczone godło Rzeczypospolitej Polskiej. Na czerwonym pasie, w pobliżu liku przydrzewcowego, są umieszczone cztery gwiazdy pięciopromienne koloru białego, ułożone w romb.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6. Głębokość wcięcia jest równa jednej piątej szerokości płata. Stosunek wysokości godła do szerokości płata wynosi 2,15:5. Stosunek średnicy koła opisanego na wierzchołkach gwiazdy do szerokości płata wynosi 0,75:5. Stosunek odległości między obwodami kół opisanymi na wierzchołkach gwiazd do szerokości płata wynosi 0,35:5. Stosunek odległości pomiędzy środkiem gwiazdy umieszczonej w pobliżu liku przydrzewcowego a likiem przydrzewcowym do szerokości płata wynosi 1:5. Stosunek odległości pomiędzy środkiem gwiazd umieszczonych w pionie a likiem przydrzewcowym do szerokości płata wynosi 2,35:5.

3. Wzór flagi admirała określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 16. 1. Flagą admirała floty jest prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Pośrodku długości białego pasa, mierzonej od liku przydrzewcowego do wierzchołka wcięcia między językami, jest umieszczone godło Rzeczypospolitej Polskiej. Na czerwonym pasie, w pobliżu liku przydrzewcowego, są umieszczone trzy gwiazdy pięciopromienne koloru białego, ułożone w trójkąt równoboczny w taki sposób, aby dwie z nich były w jednakowej odległości od tego liku.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6. Głębokość wcięcia jest równa jednej piątej szerokości płata. Stosunek wysokości godła do szerokości płata wynosi 2,15:5. Stosunek średnicy koła opisanego na wierzchołkach gwiazdy do szerokości płata wynosi 0,75:5. Stosunek odległości między obwodami kół opisanymi na wierzchołkach gwiazd do szerokości płata wynosi 0,35:5. Stosunek odległości pomiędzy środkiem gwiazd umieszczonych w pionie w pobliżu liku przydrzewcowego do szerokości płata wynosi 1:5. Stosunek odległości pomiędzy środkiem pojedynczej gwiazdy a likiem przydrzewcowym do szerokości płata wynosi 2,35:5.

3. Wzór flagi admirała floty określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 17. 1. Flagą wiceadmirała jest prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Pośrodku długości białego pasa, mierzonej od liku przydrzewcowego do wierzchołka wcięcia między językami, jest umieszczone godło Rzeczypospolitej Polskiej. Na czerwonym pasie, w pobliżu liku przydrzewcowego, w jednakowej odległości od tego liku, są umieszczone dwie gwiazdy pięciopromienne koloru białego.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6. Głębokość wcięcia jest równa jednej piątej szerokości płata. Stosunek wysokości godła do szerokości płata wynosi 2,15:5. Stosunek średnicy koła opisanego na wierzchołkach gwiazdy do szerokości płata wynosi 0,75:5. Stosunek odległości między obwodami kół opisanymi na wierzchołkach gwiazd do szerokości płata wynosi 0,35:5. Stosunek odległości pomiędzy środkami gwiazd umieszczonych w pionie w pobliżu liku przydrzewcowego do szerokości płata wynosi 1:5.

3. Wzór flagi wiceadmirała określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Flagą kontradmirała jest prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Pośrodku długości białego pasa, mierzonej od liku przydrzewcowego do wierzchołka wcięcia między językami, jest umieszczone godło Rzeczypospolitej Polskiej. Na czerwonym pasie, w pobliżu liku przydrzewcowego, jest umieszczona pośrodku gwiazda pięciopromienna koloru białego.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6. Głębokość wcięcia jest równa jednej piątej szerokości płata. Stosunek wysokości godła do szerokości płata wynosi 2,15:5. Stosunek średnicy koła opisanego na wierzchołkach gwiazdy do szerokości płata wynosi 0,75:5. Stosunek odległości pomiędzy środkiem gwiazdy a likiem przydrzewcowym do szerokości płata wynosi 1:5.

3. Wzór flagi kontradmirała określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

⁵⁾ Przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 19. 1. Flagą generałów jest prostokątny płat tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Pośrodku długości białego pasa, mierzonej od liku przydrzewcowego do wierzchołka wcięcia między językami, jest umieszczone godło Rzeczypospolitej Polskiej. Pośrodku długości czerwonego pasa, pod godłem Rzeczypospolitej Polskiej, są umieszczone dwie skrzyżowane lufy armatnie, a pod nimi kula. Lufy i kula są koloru żółtego.

2. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6. Głębokość wcięcia jest równa jednej piątej szerokości płata. Stosunek wysokości godła do szerokości płata wynosi 2,15:5. Stosunek szerokości płaszczyzny zajętej przez skrzyżowane lufy oraz kulę do szerokości płata wynosi 2,15:5. Stosunek średnicy kuli do szerokości płata wynosi 1:9.

3. Wzór flagi generałów określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 20. 1. Znakami dowódców zespołów okrętów są proporczyki z płata tkaniny o barwach Rzeczypospolitej Polskiej z godłem Rzeczypospolitej Polskiej, zakończone „jaskółczymi ogonami” o ustalonych kolorach dla:⁶⁾

- 1) (uchylony);⁷⁾
- 2) dowódcy flotyli – biały;
- 3) dowódcy dywizjonu – niebieski;
- 4) dowódcy grupy – zielony.

2. Wzory znaków, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

Rozdział 5

Flagi dowódców (komendantów, szefów) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz inspektorów rodzajów Sił Zbrojnych⁸⁾

§ 21.⁹⁾ 1. Znakami używanymi w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są flagi dowódców (komendantów, szefów) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz inspektorów rodzajów Sił Zbrojnych.

2. Flagą dowódców (komendantów, szefów) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz inspektorów rodzajów Sił Zbrojnych jest prostokątny płat tkaniny. Stosunek szerokości płata do jego długości wynosi 5:6.

Rozdział 6

Proporce rozpoznawcze dowódców związków operacyjnych, taktycznych, oddziałów i pododdziałów

§ 22. Znakami używanymi w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są proporce rozpoznawcze dowódców związków operacyjnych, taktycznych, oddziałów i pododdziałów.

§ 23. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy związku operacyjnego (równorzędny) jest prostokątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch lub trzech pasów. Pośrodku długości płata mierzonej od liku przydrzewcowego do tylnej krawędzi proporca jest umieszczony znak Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej określony w ustawie lub inny element symboliki wojskowej związku operacyjnego.

2. Długość płata wynosi 90 cm, a szerokość płata – 30 cm.

§ 24. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy dywizji (równorzędny) jest prostokątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch, trzech lub czterech pasów. Część przylegająca do liku przydrzewcowego ma postać trójkąta złożonego z trzech części trójkątnych barwy amarantowej, chabrowej i białej. Pośrodku długości płata, mierzonej od liku przydrzewcowego do tylnej krawędzi proporca, może być umieszczona oznaka rozpoznawcza dywizji (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 80 cm, a szerokość płata – 30 cm. Głębokość trójkąta przylegającego do liku przydrzewcowego wynosi 25 cm.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy dywizji (równorzędny) określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

⁶⁾ Zdanie wstępne w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁷⁾ Przez § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁸⁾ Tytuł rozdziału w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

§ 25. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy dywizji dziedziczącej tradycje związku taktycznego kawalerii jest prostokątny płat tkaniny z umieszczonym na środku trójkątem, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Część przylegająca do liku przydrzewcowego ma postać kwadratu składającego się z czterech kwadratowych części w barwach amarantowej, białej, żółtej i chabrowej. Pośrodku kwadratu, na przecięciu linii łączących poszczególne części, może być umieszczona oznaka rozpoznawcza dywizji.

2. Długość płata wynosi 120 cm, a szerokość płata – 30 cm. Głębokość wcięcia jest równa jednej drugiej długości płata. Stosunek wielkości kwadratu do długości płata wynosi 1:4.

3. Wzór proporca rozpoznawczego dowódcy dywizji dziedziczącej tradycje związku taktycznego kawalerii określa załącznik nr 10 do rozporządzenia.

§ 26. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy brygady (równorzędny) jest trójkątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch, trzech lub czterech pasów, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. W jednej piątej długości płata, mierzonej od liku przydrzewcowego do wierzchołka wcięcia między językami, może być umieszczony element symboliki brygady (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 80 cm. Szerokość płata mierzona przy liku przydrzewcowym wynosi 30 cm, a pomiędzy końcówkami języków na wolnym liku – 15 cm. Głębokość wcięcia wynosi 25 cm.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy brygady (równorzędny) określa załącznik nr 11 do rozporządzenia.

§ 27. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy brygady (równorzędny) dziedziczącej tradycje związku taktycznego lub oddziału kawalerii jest prostokątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch, trzech lub czterech pasów, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Część przylegająca do liku przydrzewcowego ma postać kwadratu składającego się z czterech kwadratowych części w barwach amarantowej, białej, żółtej i chabrowej lub w barwach batalionów brygady. Pośrodku kwadratu, na przecięciu linii łączących poszczególne części, może być umieszczony element symboliki brygady (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 120 cm, a szerokość płata – 30 cm. Głębokość wcięcia jest równa jednej drugiej długości płata. Stosunek wielkości kwadratu do długości płata wynosi 1:4.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy brygady (równorzędny) dziedziczącej tradycje związku taktycznego lub oddziału kawalerii określa załącznik nr 12 do rozporządzenia.

§ 28. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy pułku (równorzędny) jest prostokątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch lub trzech pasów. W jednej piątej długości płata, mierzonej od liku przydrzewcowego, może być umieszczony element symboliki pułku (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 50 cm, a szerokość – 30 cm.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy pułku (równorzędny) określa załącznik nr 13 do rozporządzenia.

§ 29. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy pułku (równorzędny) dziedziczącego tradycje związku taktycznego lub oddziału kawalerii jest prostokątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch, trzech lub czterech pasów, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Część przylegająca do liku przydrzewcowego ma postać kwadratu składającego się z czterech kwadratowych części w barwach amarantowej, białej, żółtej i chabrowej lub w barwach pododdziałów. Pośrodku kwadratu, na przecięciu linii łączących poszczególne części, może być umieszczony element symboliki pułku (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 100 cm, a szerokość płata – 25 cm. Głębokość wcięcia jest równa jednej drugiej długości płata. Stosunek wielkości kwadratu do długości płata wynosi 1:4.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy pułku (równorzędny) dziedziczącego tradycje związku taktycznego lub oddziału kawalerii określa załącznik nr 14 do rozporządzenia.

§ 30. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy batalionu (równorzędny) jest trójkątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch lub trzech pasów. W jednej piątej długości płata, mierzonej od liku przydrzewcowego, może być umieszczony element symboliki batalionu (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 80 cm, a szerokość płata mierzona przy liku przydrzewcowym – 30 cm.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy batalionu (równorzędnych) określa załącznik nr 15 do rozporządzenia.

§ 31. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy batalionu (równorzędny) dziedziczącego tradycje związku taktycznego, oddziału lub pododdziału kawalerii jest prostokątny płat tkaniny gładki albo składający się z dwóch lub trzech pasów, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Część przylegająca do liku przydrzewcowego ma postać kwadratu składającego się z czterech kwadratowych części w barwach amarantowej, białej, żółtej i chabrowej. Pośrodku kwadratu, na przecięciu linii łączących poszczególne części, może być umieszczony element nawiązujący do symboliki batalionu (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 80 cm, a szerokość płata – 20 cm. Głębokość wcięcia jest równa jednej drugiej długości płata. Stosunek wielkości kwadratu do długości płata wynosi 1:4.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy batalionu (równorzędny) dziedziczącego tradycje związku taktycznego, oddziału lub pododdziału kawalerii określa załącznik nr 16 do rozporządzenia.

§ 32. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy kompanii (równorzędny) jest trójkątny płat tkaniny gładki lub składający się z dwóch pasów. W jednej czwartej długości płata, mierzonej od liku przydrzewcowego, może być umieszczony element symboliki kompanii (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 50 cm, a szerokość mierzona przy liku przydrzewcowym – 30 cm.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy kompanii (równorzędny) określa załącznik nr 17 do rozporządzenia.

§ 33. 1. Proporcem rozpoznawczym dowódcy kompanii (równorzędny) dziedziczącej tradycje pododdziału kawalerii jest prostokątny płat tkaniny gładki lub składający się z dwóch pasów, zakończony dwoma trójkątnymi językami na wolnym liku. Część przylegająca do liku przydrzewcowego ma postać kwadratu w barwie wynikającej z kolejności pododdziału. Pośrodku kwadratu może być umieszczony element nawiązujący do symboliki kompanii (równorzędny).

2. Długość płata wynosi 80 cm, a szerokość płata – 20 cm. Głębokość wcięcia jest równa jednej drugiej długości płata. Stosunek wielkości kwadratu do długości płata wynosi 1:4.

3. Wzory proporców rozpoznawczych dowódcy kompanii (równorzędny) dziedziczącej tradycje pododdziału kawalerii określa załącznik nr 18 do rozporządzenia.

§ 33a.¹⁰⁾ Proporcem Dowódcy Szwadronu Kawalerii Wojska Polskiego jest płat tkaniny białej w kształcie kwadratu o wymiarach 65x65 cm, po którego obu stronach znajduje się krzyż kawalerski wykonany z tkaniny czerwonej. Barwy proporca są białe i czerwone, ustalone dla barw Rzeczypospolitej Polskiej. Jeden bok płata przytwierdzony jest do drzewca. Boki proporca, z wyjątkiem boku przytwierdzonego do drzewca, obszyte są frędzlą barwy jasnego złota. Zarówno na stronie głównej, jak i na stronie odwrotnej płata, pośrodku krzyża kawalerskiego, w czerwonym kręgu znajdują się dwie gałązki wawrzynu, ułożone w kształcie wieńca otwartego w górnej części, haftowane złotym szychem. Pośrodku wieńca umieszczone są emblematy nawiązujące do symboliki Szwadronu.

Rozdział 7

Odnaki pamiątkowe, okolicznościowe i jubileuszowe, odznaki absolwentów, oznaki dla celów rozpoznawczych oraz znaki specjalne¹¹⁾

§ 34.¹²⁾ Znakami używanymi w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej są:

- 1) odznaki okolicznościowe i jubileuszowe;
- 2) odznaki pamiątkowe;
- 3) odznaki absolwentów;
- 4) dla celów rozpoznawczych:
  - a) odznaki rozpoznawcze,
  - b) proporzyczki na berety,
  - c) godła lotnicze,
  - d) godła okrętowe;
- 5) oznaki specjalne;
- 6) znaki specjalne.

¹⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹¹⁾ Tytuł rozdziału w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

¹²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

§ 34a.¹³⁾ 1. Odznaki okolicznościowe, jubileuszowe i pamiątkowe wprowadza się dla:

- 1) jednostek wojskowych;
- 2) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych;
- 3) komórek organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 4) okrętów;
- 5) pododdziałów bezpośrednio podporządkowanych dowódcom jednostek wojskowych.

2. Odznaki absolwentów wprowadza się dla:

- 1) uczelni i szkół wojskowych;
- 2) centrów i ośrodków szkolenia rodzajów Sił Zbrojnych.

3. Oznaki rozpoznawcze wprowadza się dla:

- 1) jednostek wojskowych;
- 2) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych;
- 3) komórek organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej;
- 4) pododdziałów bezpośrednio podporządkowanych dowódcom jednostek wojskowych.

4. Proporczyki na berety wprowadza się dla:

- 1) jednostek wojskowych;
- 2) jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych;
- 3) pododdziałów bezpośrednio podporządkowanych dowódcom jednostek wojskowych.

5. Godła lotnicze wprowadza się dla jednostek wojskowych.

6. Godła okrętowe wprowadza się dla okrętów.

7. Oznaki specjalne wprowadza się dla identyfikacji:

- 1) żołnierzy rodzajów sił zbrojnych, wojsk, służb lub formacji;
- 2) zadań służbowych wykonywanych przez żołnierzy;
- 3) rodzajów lub formy pełnionej służby.

8. Znaki specjalne wprowadza się dla uhonorowania żołnierzy za wykonywane obowiązki służbowe bądź podkreślenia ich służbowych umiejętności lub osiągnięć.

§ 34b.¹⁴⁾ 1. Oznaką rozpoznawczą Ministerstwa Obrony Narodowej jest biały orzeł w koronie zamkniętej, z głową zwróconą w prawo i ze wzniesionymi skrzydłami, nawiązujący sylwetką do orła wieńczącego głowicę sztandaru wojskowego, wsparty szponami na okalającym go okręgu z napisem „MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ”. Korona, dziób i łapy orła są koloru złotego.

2. Wersja oznaki rozpoznawczej Ministerstwa Obrony Narodowej na mundur polowy jest odwzorowaniem oznaki na mundur wyjściowy w barwach maskujących.

3. Wzory oznaki rozpoznawczej Ministerstwa Obrony Narodowej są określone w załączniku nr 18a do rozporządzenia.

¹³⁾ Dodany przez § 1 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3; w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹⁴⁾ Dodany przez § 1 pkt 3 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

Rozdział 8

Oznaki przynależności państwowej żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej

§ 35.¹⁵⁾ 1. Oznakami przynależności państwowej używanymi przez żołnierzy Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanymi dalej „oznakami przynależności państwowej”, są symbole Rzeczypospolitej Polskiej, określone w ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 155), oraz oznaka z napisem „POLAND”, noszone na ubiorze wojskowym w postaci naszywek z wizerunkiem:

- 1) godła Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) flagi państwowej Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) napisu „POLAND” w barwach maskujących.

2. Wzór oznaki z napisem „POLAND” jest określony w załączniku nr 18b do rozporządzenia.

§ 36. 1. Naszywka, o której mowa w § 35 pkt 1, ma wymiary 52 mm × 66 mm.

2. Naszywka, o której mowa w § 35 pkt 2, ma wymiary 30 mm × 48 mm.

3.¹⁶⁾ Naszywka, o której mowa w § 35 ust. 1 pkt 3, ma wymiary 64 mm × 28 mm.

Rozdział 9

Znak promocyjny Wojska Polskiego

§ 37. 1. Znakiem używanym w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej jest znak promocyjny Wojska Polskiego.

2. Znakiem promocyjnym Wojska Polskiego są litery „WP” z wpisanym w literę „P” stylizowanym wizerunkiem orła w koronie zamkniętej. W prawym dolnym rogu znaku promocyjnego Wojska Polskiego znajduje się napis: „WOJSKO POLSKIE”. Znak Wojska Polskiego jest barwy czerwonej.

3. Wzór znaku promocyjnego Wojska Polskiego określa załącznik nr 19 do rozporządzenia.

Rozdział 10

Przepis końcowy

§ 38. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia¹⁷⁾.

¹⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

¹⁶⁾ Dodany przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

¹⁷⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 3 czerwca 2009 r.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
z dnia 4 maja 2009 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 1073)

Załącznik nr 1¹⁸⁾

ORZEŁ MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ

ORZEŁ
MARSZAŁKA POLSKI

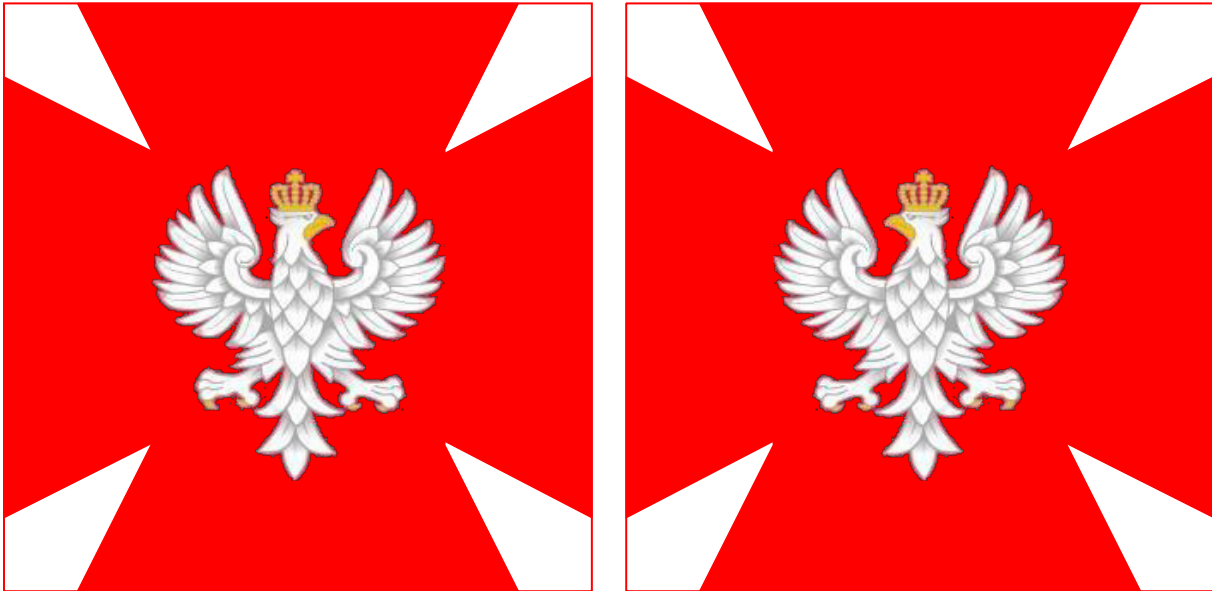
ORZEŁ
GENERALÓW
(ADMIRAŁÓW)

¹⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

PROPORZEC
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WZÓR CHORAĞWI WOJSKA POLSKIEGO

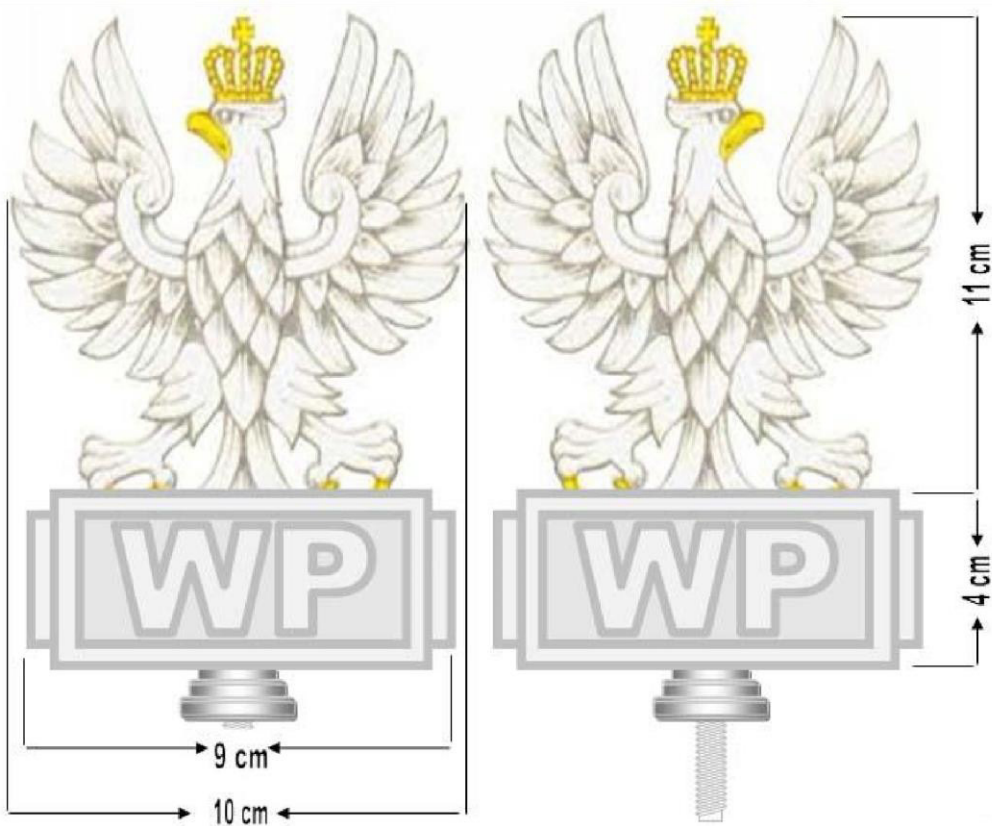

¹⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 2.

WZÓR CHORAĞWI WOJSKA POLSKIEGO NA DRZEWCU

WZÓR GŁOWICY CHORAĞWI WOJSKA POLSKIEGO NA DRZEWCU

FLAGA
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

FLAGA
MARSZAŁKA POLSKI

FLAGA
SZEFA SZTABU GENERALNEGO WOJSKA POLSKIEGO

BANDERA
JEDNOSTEK POMOCNICZYCH MARYNARKI WOJENNEJ

FLAGA
LOTNISK (LĄDOWISK) MARYNARKI WOJENNEJ

FLAGA
ADMIRAŁA

FLAGA
ADMIRAŁA FLOTY

FLAGA
WICEADMIRAŁA

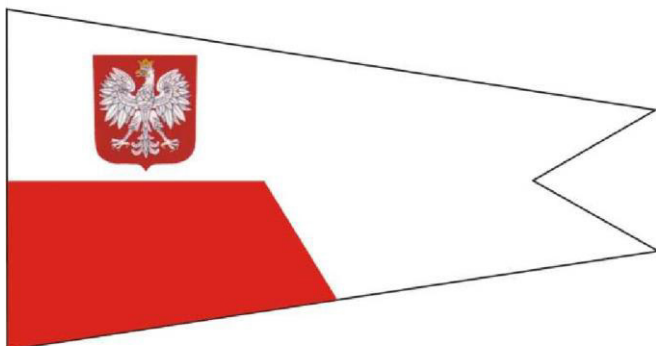

FLAGA
KONTRADMIRAŁA

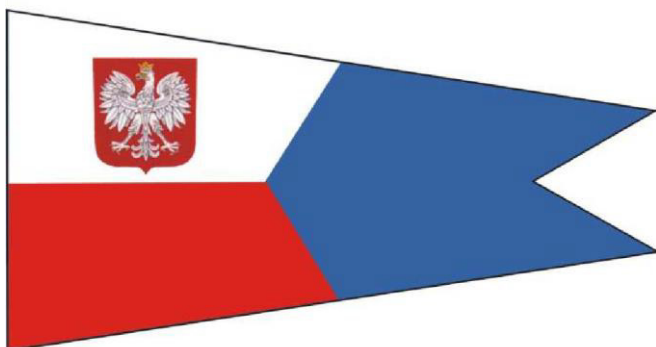

FLAGA
GENERAŁÓW

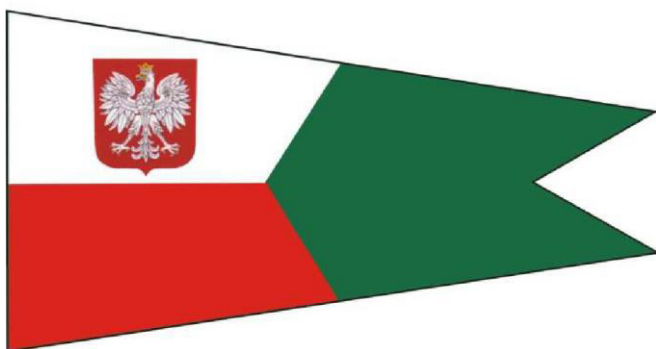
²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 10 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

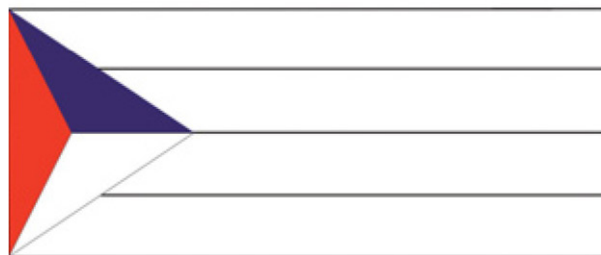
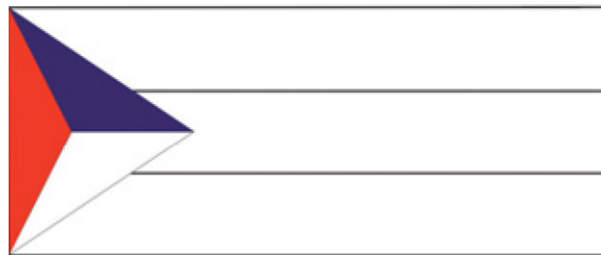
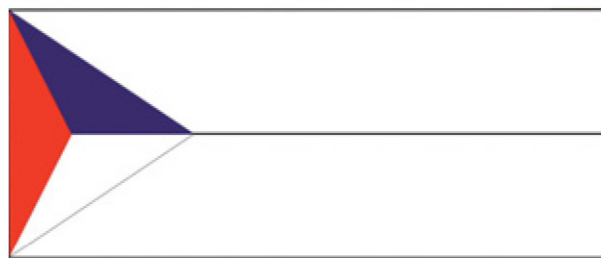
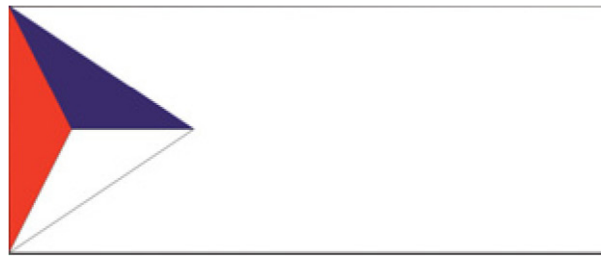
PROPORCZYK
DOWÓDCY FLOTYLLI

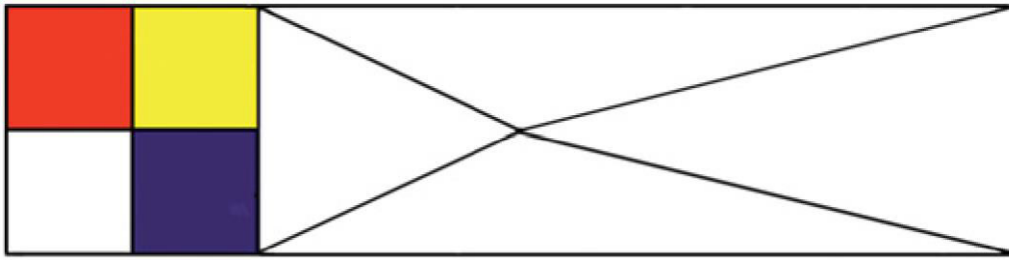
PROPORCZYK
DOWÓDCY DYWIZJONU

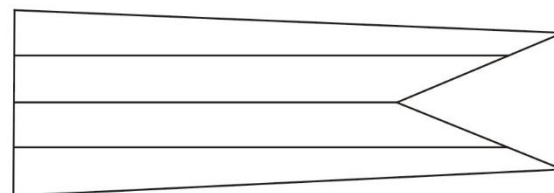
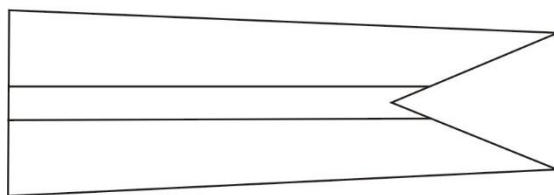
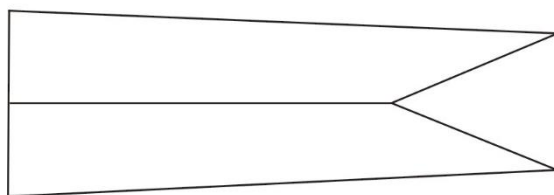
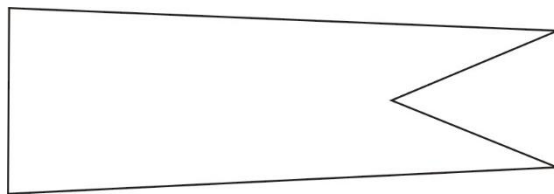
PROPORCZYK
DOWÓDCY GRUPY

PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY DYWIZJI (RÓWNORZĘDNY)

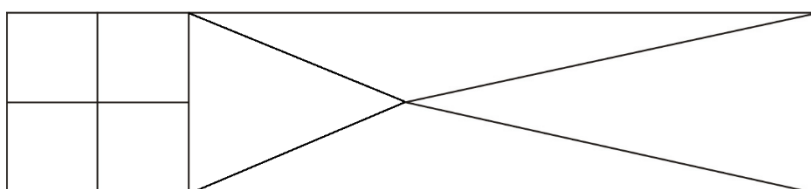
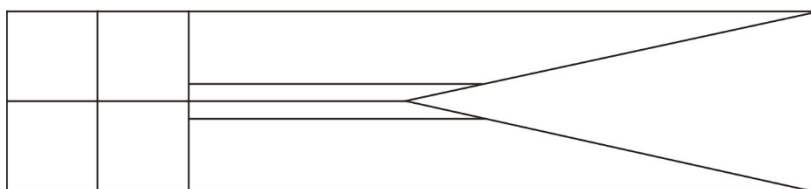
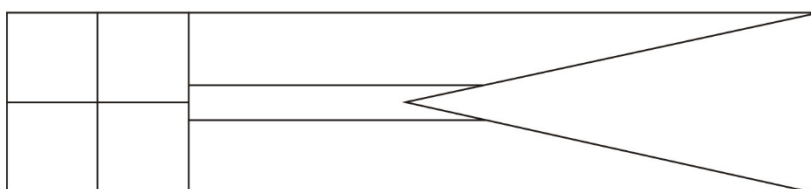
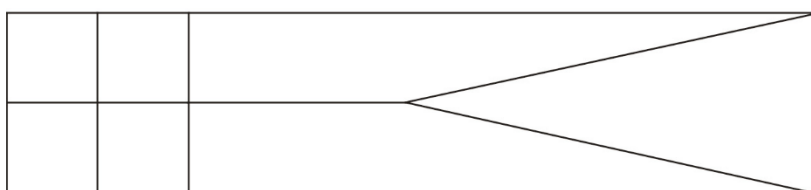
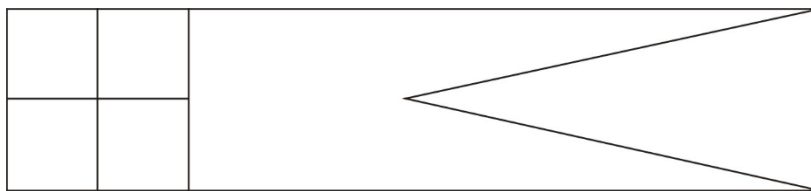
PROPORZEC ROZPOZNAWCZY DOWÓDCY DYWIZJI
DZIEDZICZĄCEJ TRADYCJE ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO KAWALERII

PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY BRYGADY (RÓWNORZĘDNY)

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

**PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY BRYGADY (RÓWNORZĘDNY)
DZIEDZICZĄCEJ TRADYCJE ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO
LUB ODDZIAŁU KAWALERII**

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

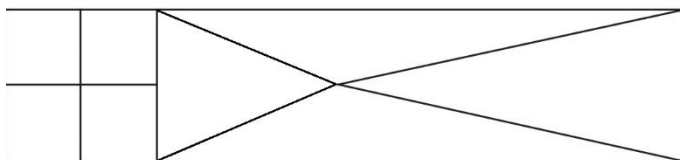
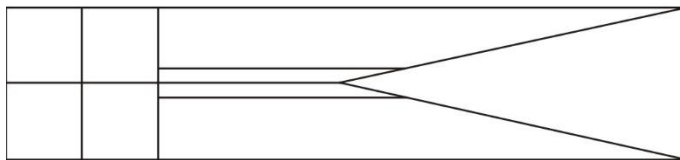
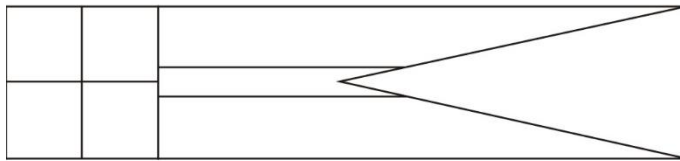
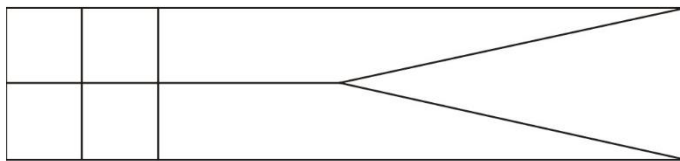
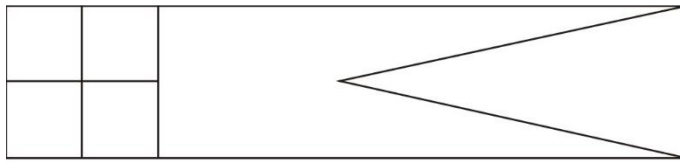
--

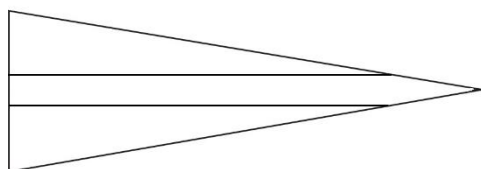
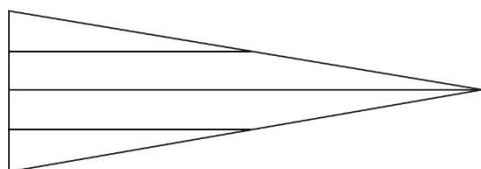
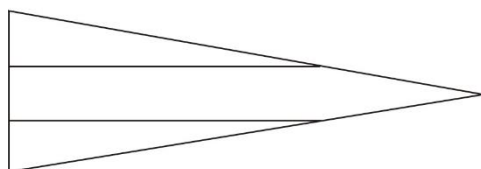
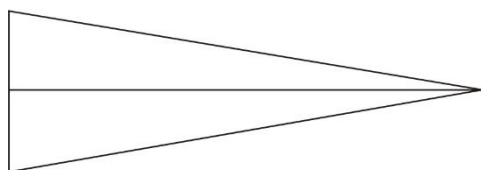
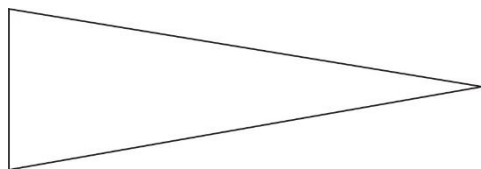
PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY PUŁKU (RÓWNORZĘDNY)

²³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

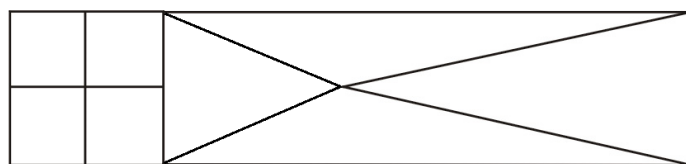
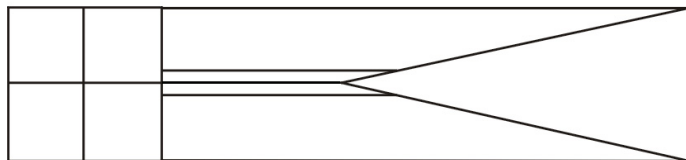
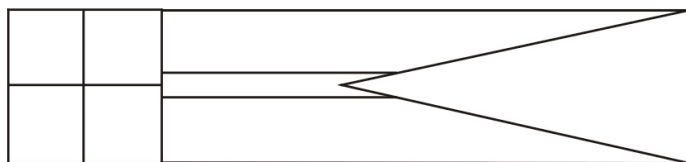
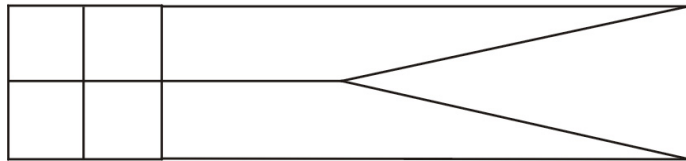
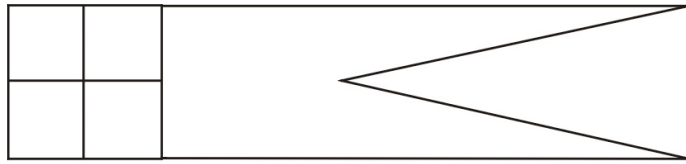
PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY PUŁKU (RÓWNORZĘDNY)
DZIEDZICZĄCEGO TRADYCJE ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO
LUB ODDZIAŁU KAWALERII

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 10 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

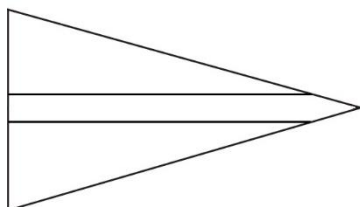
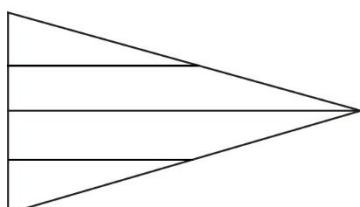
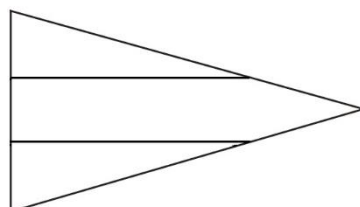
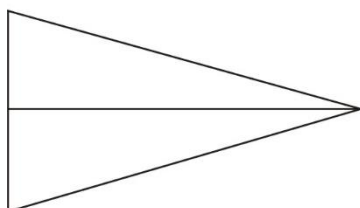
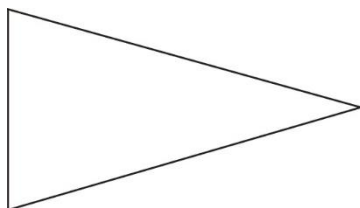
PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY BATALIONU (RÓWNORZĘDNY)

²⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 11 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

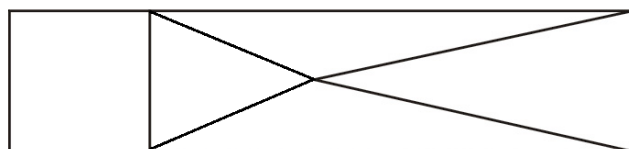
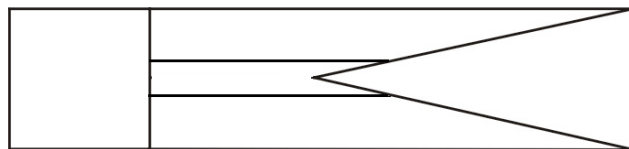
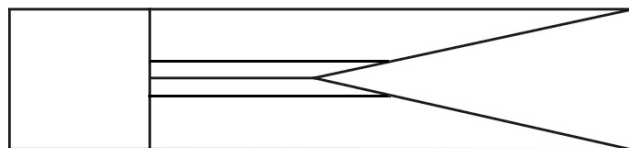
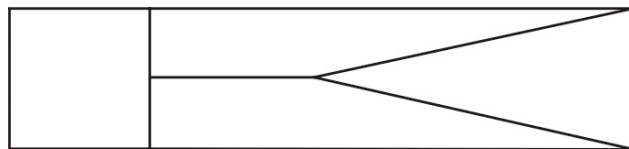
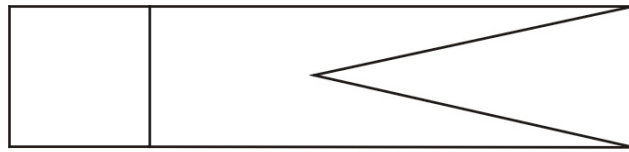
PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY BATALIONU (RÓWNORZĘDNY)
DZIEDZICZĄCEGO TRADYCJE ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO,
ODDZIAŁU LUB PODODDZIAŁU KAWALERII

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 12 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY KOMPANII (RÓWNORZĘDNY)

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 13 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

PROPORCE ROZPOZNAWCZE DOWÓDCY KOMPANII (RÓWNORZĘDNY)
DZIEDZICZĄCEJ TRADYCJE PODODDZIAŁU KAWALERII

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 14 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

OZNAKA ROZPOZNAWCZA
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ
NA MUNDUR GALOWY/WYJŚCIOWY
WOJSK LĄDOWYCH

OZNAKA ROZPOZNAWCZA
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ
NA MUNDUR GALOWY/WYJŚCIOWY
SIŁ POWIETRZNYCH

OZNAKA ROZPOZNAWCZA
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ
NA MUNDUR GALOWY/WYJŚCIOWY

OZNAKA ROZPOZNAWCZA
MINISTERSTWA OBRONY NARODOWEJ
NA MUNDUR POŁOWY

²⁹⁾ Dodany przez § 1 pkt 15 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1.

OZNAKA Z NAPISEM „POLAND” W BARWACH MASKUJĄCYCH

³⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 15 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 1; wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

ZNAK PROMOCYJNY WOJSKA POLSKIEGO